

در آغوش پرمه ر خانواده

روایتی از حال و هوای زوج‌هایی که

شیرخوارگانی را به فرزندخواندگی پذیرفته اند

جوانی که غالباً شیک پوشیده اند و هر یک کودک شیرخواری را در آگوش دارند و برایش لالایی می خواهند، تماساً دارند، خیلی هم من و سط آن همه ذوق و لبخند و اشک، بدون ساک و شبشه و کریب، انگار یک جور ناجوری هستند. با عکاس روزنامه همان ابتدای درورودی ایستاده ایم و مات تماسای صحنه هایی هستیم که مدام بین چشم ها واقع قلبمان می چرخد و در دل و تکرار می شود. اما هیچ کدام به زبانمان نمی چرخد، جز همین عبارت نیم بند و کوتاه: «خدایابه خاطر این همه زیبایی، شکرتان»

بروگه فرزندخواندگی

خانواده هایی که هر کدام دختر یا پسر شیر خواری را به فرزند خواندگی قبول کرده اند، پرسه ای طولانی را پشت سر گذاشته اند؛ از فیلترهای مختلفی رد شده اند تا صلاحیت شان تأیید شده است و به این مرحله رسیده اند. گاه سه یا چهار سال وقت برایش گذاشته اند. این بروویها حتی برای پدر و مادر راهی خوش شانسی که بازه زمانی کمتری انتظار کشیده اند، زمان برده است. متولیان و کارشناسان بهزیستی معتقدند زندگی در مجموعه های وابسته به آن ها بعد خانوادگی ندارد و بهترین حالت این است که کودکان به خانواده ها سپرده شوند تا به نیازهای عاطفی آن ها پاسخ داده شود. برخی کودکان قابلیت فرزند خواندگی ندارند و خانواده ها هم متقاضی آن ها نیستند. کودکانی که به خانواده ها واگذار می شوند، کسانی هستند که صلاحیت ازوالدینشان سلب شده است و وارد فرایند فرزند خواندگی شده اند.

به گفته محمد غفاری زاده، معاون سلامت اجتماعی اداره کل بهزیستی استان، فرزند خواندگی به این سادگی هانیست و در زمینه و اگذاری فرزند به خانواده، آین نامه و قانون وجود دارد. کسی که بخواهد فرزندی را به سریرستی قبول کند، باید فرایند های قانونی را طی کند و ابتدایی ترین کار، ثبت نام در سامانه فرزند خواندگی است. این خانواده های دارای نظر سلامت روان، سلامت جسم و موضوعات مربوط به پیشکشی قانونی، تأیید صلاحیت شوند. معروفی کودک و پدریش او از سوی خانواده و ارجاع به مرجع قضایی، ... از دیگر مراحلی است که باید طی شود.

این گل ارزش را داشت

مادر رز اما عاشق دختریچه هایی است که عین رادیو از صبح تا شب، روشن هستند و همین طور یک بند و یک ریز حرف می زنند و واقعیت و تخيّل رابه هم می دوزند و داستان سرایی می کنند. ازدوق داشتن رز دوماهه گریه می کند. دخترک راکه خوابیده است، بالا می آورد و با تمام وجود بو می کشدش و آهسته می گوید: «چند سال دوندگی ارزشش را داشت که حالا یکی از این رادیوهای کوچک رادر خانه داشته باشم. عاشقت هستم مامانی!».

گزاره ها و روایت ها شباهت زیادی به هم دارد. دوباره می مانیم چطور می شود بر قریب شمش های پدر و مادر را در عکس ثبت کرد، وقتی حنانه دارد دست هایش را کشیده می کند و چشم هایش از دیدن انگشت های کوچک خودش که بازو و بسته می شوند، برق می زند و پیدر و مادرش با عشقی عجیب، خیره اش شده اند و آرام گریه می کنند.

حنانه هفت ماهه است. مادرش می گوید: «من بیمار هستم و باردار شدن برایم خطربنا ک است و از آن طرف، آرزوی هر زوجی است که بعد از تشکیل زندگی مشترک بچه دار شوند. خوبیخانه همسرم شرایط را خیلی خوب درک می کند و پیشنهاد داد دختری را به فرزند خواندگی قبول کنیم. یک سال این موضوع را زبه بیستی و مجتمع شوق زندگی، بیگیری می کردم و فکرش رانمی کردم امام رضا^[4] در ایام تولدشان هدیه به این قشنگی را به زندگی من و همسرم بخشند. تا عمر دارم، مدیونشان هستم و امیدوارم لیاقت این لطف حضرت را داشته باشم».

وقت پدری کردن است

بابای اسوه کوچولو، پانزده سال منتظر لحظه‌ای بود که پدر باشد. می‌گوید: «سه تا چهار سال پیش در سامانه فرزند خواندنگی ثبت نام کردیم و پیگیر بودیم، امانمنی شد. بی تعارف بگوییم، داشتم بی خیال پدر شدن می‌شدم، تا اینکه زنگ زدند و خبر دادند می‌توانیم بچه را ببینیم. ماساکن خواه هستیم و پدر و مادر و اطرافیان، مثل خودمان، برای دیدن فرزندمان اشتیاق داشتند. همگی با هم آمدیم مشهد و حالا هم برای اسوه خانم مراسم داریم و باید زودتر برگردیم شهرمان». روزینا، دختر نه ماهه هادی فتویی هم، بی قراری می‌کند. بابا محکم بغلش کرده است و می‌گوید: «به صدا حساس است، می‌ترسد». روزینا فقط دو سه شب است مهمان خانه آن هاست، اما مقلتش دست بابا آمده است. می‌گوید به گرم و صداحساس است، بی قراری می‌کند. می‌خندد و ادامه می‌دهد: «چهارده سال استراحت کردیم، حالا وقت پدری کردن است».

زنده، مان بناه گفت

پناه کوچولو هم شیرش را خورد و خوابیده است، به همان راحتی بچه های دیگر. مادرش می گوید: «هر وقت توی کوچه و خیابان و بین اقوام، صدای مامان گفتن بچه ای رامی شنیدم، دلم ضعف می رفت. دوست داشتم یکی پشت سرهم و مکرر صدایم کند: مامان... مامان... حلال دوروز است پناه، مال ماست؛ من و پدرش. دلم می خواهد پنهان زود بزرگ شود و دنیا ساخت باشد و هیچ صدایی نباشد جز مامان گفتن دخترم والهی بگردم ماهم را...». حالا پدر و مادر با هم گریه می کنند. چقدر امروز بعض شکسته دیده ایم! برخی خانواده ها همراهی دارند؛ مادر بزرگ، عمه، خاله و عموم. رونمایی نوه گلشن را اورده اند. با هم سلفی می گیرند و چه رادست به دست می کنند و... حالا بر من گزارشگر و راوی، ببخشید که در توصیف این صحنه ها ناتوانم. با هیچ عبارتی نمی شود شیرینی این لحظه ها را منتقل کرد وقتی بعض کرده اند و گریه می کنند و مایبن آن از ته قلب می خندند. این کوچولوهای نورسیده شیرین که هدیه امام رضا^ع هستند، همه قلب ها را تصاحب کرده اند. صدای چلیک چلیک عکس گرفتن بلند است؛ مادر بزرگ ها و نوه ها، عمه ها و برادرزاده ها و خاله ها و خواهرزاده های خوشگل و شیرین. قدم های نورسیده دست به دست می شود و روز روشن تراز هر روزش ادامه دارد.

ممنون که ما را لایق مادر شدن دانستید

مادر ترنج کوچولو هم بغض کرده است. یازده سال برای دیدن این لحظه ها انتظار کشیده است و حالامی ماند چه بگوید. ترنج از سه ماه، چند روز کم دارد؛ حاصل چهار سال دوندگی او و همسرش، این کوچولوی ناز و دوست داشتنی است. دست های کوچک ترنج از هراس کف زدن وقت و بی وقت جمع در مراسم بالامی رود و بعد آهسته پایین می آید. مادرش می ترسد خواب ترنج به هم ببریزد و بد خواب شود. اشک های مادر روی نرمی صورت ترنج محو می شود و او خواب خواب است. از مادرش صدای منقطع و بزیده بزیده روی رکوردر ثبت می شود که می گوید: «اشک ها هم کم اند برای نشان دادن خوشحالی و تشکران. ممنونم که ما الایق مادر شدن دانستید!».